

Bruxelles, 27. svibnja 2024.
(OR. en)

9225/24

COPS 209	ESPACE 41
POLMIL 139	POLMAR 16
CIVCOM 107	TRANS 213
EUMC 197	PESCO 3
INDEF 24	FIN 477
HYBRID 58	CSC 321
DISINFO 60	CFSP/PESC 622
CYBER 133	CSDP/PSDC 284

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: ST 9223/24 COPS 207 POLMIL 137 CIVCOM 105 EUMC 195 INDEF 22
HYBRID 56 DISINFO 58 CYBER 131 ESPACE 39 POLMAR 14 TRANS
211 PESCO 1 FIN 459 CFSP/PESC 620 CSDP/PSDC 282

Predmet: Zaključci Vijeća o sigurnosti i obrani EU-a

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o sigurnosti i obrani EU-a koje je Vijeće odobrilo na sastanku održanom 27. svibnja 2024.

Zaključci Vijeća o sigurnosti i obrani EU-a**Uvod**

1. EU se suočava s dosad nezabilježenom kombinacijom prijetnji i izazova koji su često međusobno povezani. Revizionističke sile i autoritarni režimi sve više dovode u pitanje međunarodni poredak utemeljen na pravilima, dok su međunarodne napetosti u porastu. Rat se vratio u Europu. Ničim izazvan i neopravdan agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji predstavlja teško kršenje međunarodnog prava, egzistencijalna je prijetnja europskoj sigurnosti. Brutalni teroristički napadi Hamasa na Izrael i rat u Gazi koji je uslijedio doveli su do teške humanitarne katastrofe i povećanih napetosti na Bliskom istoku. U tom pogledu Vijeće podsjeća na zaključke Europskog vijeća iz travnja 2024. te je i dalje u potpunosti predano postizanju trenutnog prekida vatre, bezuvjetnom oslobađanju svih talaca, kao i pružanju neometanog pristupa humanitarnoj pomoći u širim razmjerima za Palestince kojima je ona potrebna. EU ostaje čvrsto predan trajnom i održivom miru koji se temelji na dvodržavnom rješenju. Nakon vojnih udara i sve većeg upletanja naših strateških konkurenata u Sahelu, EU prilagođava ulogu koju ima kao pružatelj sigurnosti te svoju civilnu i vojnu prisutnost u regiji. Ostale krize i nestabilne okolnosti, često s razornim humanitarnim učinkom, zahtijevat će kontinuirani angažman, primjerice na zapadnom Balkanu, u istočnom susjedstvu, crnomorskoj regiji, na južnom Kavkazu, u južnom susjedstvu, na Rogu Afrike i u Gvinejskom zaljevu.

2. Od početka ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine u veljači 2022. i na temelju Strateškog kompasa i Izjave iz Versaillesa iz ožujka 2022. znatno je ojačana uloga EU-a kao aktera u području sigurnosti i obrane. Vijeće pozdravlja ostvareni napredak kako je navedeno u godišnjem izvješću visokog predstavnika o napretku u provedbi Strateškog kompasa iz ožujka 2024. i sa zanimanjem iščekuje reviziju analize prijetnji u 2025. EU treba dodatno povećati svoju obrambenu pripravnost i ojačati svoj suverenitet dodatnim naporima u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 21. i 22. ožujka 2024. i nadležnostima država članica. Također treba poboljšati svoju civilnu i vojnu pripravnost s obzirom na prijetnje koje se mijenjaju. EU treba dodatno povećati napore u cilju sprečavanja kriza i bržeg odgovaranja na njih na integrirani način, zajedno s partnerima kad god je to moguće, kako bi se održao mir i ojačala vladavina prava. Ne dovodeći u pitanje posebnu prirodu sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica, Vijeće je danas postiglo dogovor o sljedećih pet glavnih prioriteta za predstojeće razdoblje, među ostalim s obzirom na sljedeći strateški program:

Nepokolebljiva potpora EU-a Ukrajini

Sigurnosne obveze

3. Vijeće podsjeća da je EU sve odlučniji u pružanju potpore neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica. U tom pogledu EU i njegove države članice odlučni su Ukrajini i njezinu stanovništvu nastaviti pružati svu potrebnu političku, financijsku, gospodarsku, humanitarnu, vojnu i diplomatsku potporu, dokle god i koliko god bude potrebno. U tom pogledu Vijeće do kraja lipnja namjerava potpisati sigurnosne obveze EU-a prema Ukrajini. Zajedno s bilateralnim sporazumima tim obvezama pomoći će se Ukrajini da se obrani, odupre pokušajima destabilizacije i odvрати od agresivnih djelovanja u budućnosti. Sigurnosne obveze EU-a bit će okvir za predvidljivu, dugoročnu i održivu potporu sigurnosti i obrani Ukrajine, te bi ih trebalo razmatrati na sveobuhvatan način. Vijeće također naglašava potrebu za strateškim pristupom crnomorskoj regiji.

4. Nedavno uspostavljeni Fond za pomoć Ukrajini u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći i dalje će odgovarati na hitne i promjenjive potrebe ukrajinskih oružanih snaga. Vijeće pozdravlja napredak koji je ostvaren u vezi s dodatnim pravnim aktima s ciljem provedbe Fonda za pomoć Ukrajini i drugih mjera pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći, u skladu s provedbenim pravilima Instrumenta. Vijeće također pozdravlja napredak na nacrtu pravnih akata o usmjeravanju izvanrednih prihoda koji proizlaze iz imobilizirane ruske imovine u korist Ukrajine, posebno s ciljem rješavanja njezinih najhitnijih vojnih potreba, prije svega putem Europskog instrumenta mirovne pomoći.

Streljivo i zračna obrana

5. Nadalje, Vijeće naglašava iznimnu važnost ubrzanih i češćih isporuka vojnog materijala na temelju hitnih potreba Ukrajine, posebno streljiva, prije svega za topništvo, projektila, sustava protuzračne obrane i topničkih sustava te bespilotnih letjelica, uz istodobnu daljnju posvećenost srednjoročnim i dugoročnim potrebama Ukrajine. Pozdravlja nedavne inicijative država članica u tom pogledu i nastaviti će poticati daljnje isporuke. Vijeće poziva države članice da dodatno iskoriste i okvirne ugovore Europske obrambene agencije (EDA) i „vodećih zemalja” kako bi Ukrajini hitno isporučile još streljiva i projektila.

6. Vijeće pozdravlja izniman rad Misije EU-a za vojnu pomoć (EUMAM) u okviru koje će se do kraja ljeta 2024. osposobiti 60 000 ukrajinskih vojnika. Misija će nastaviti odgovarati na nove i hitne potrebe ukrajinskih oružanih snaga, u koordinaciji s partnerima. U tom pogledu Vijeće pozdravlja proširenje opsega osposobljavanja na pomorsko i zračno područje te naglašava važnost daljnje usredotočenosti na kvalitetu osposobljavanja ukrajinskih vojnika i njihova doprinosa postizanju operativnog učinka. Vijeće sa zanimanjem iščekuje predstojeće strateško preispitivanje misije, posebno s obzirom na neprestane hitne potrebe povezane s ratom te srednjoročne i dugoročne potrebe kao što je reforma ukrajinskog obrambenog sektora. Vijeće pozdravlja i jačanje Savjetodavne misije Europske unije (EUAM) u Ukrajini, čime će se omogućiti povećanje potpore ukrajinskim tijelima za izvršavanje zakonodavstva na oslobođenim i susjednim područjima Ukrajine te relevantnim reformama sektora civilne sigurnosti, također u okviru njezina procesa pristupanja EU-u, kao i istrazi međunarodnih zločina koje je počinila Rusija.

Veća i djelotvornija zajednička potrošnja

7. Ponovna pojava ratovanja visokog intenziteta na europskom kontinentu zahtijeva da hitno i u širokim razmjerima osiguramo dostupnost obrambenih proizvoda. Europska obrambena tehnološka i industrijska baza (EDTIB) mora moći zadovoljiti potrebe oružanih snaga država članica, kao i partnera, prema potrebi. Iako povećava svoj proizvodni kapacitet i spremnost, europska obrambena tehnološka i industrijska baza, uključujući MSP-ove i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, mora biti u stanju razvijati najsuvremenije sposobnosti sljedeće generacije i biti predvodnik u tehnološkim inovacijama i tržišnom natjecanju u raznolikom okružju, koristeći se EDA-om kao platformom za razmjenu informacija i koordinaciju stajališta država članica.

Revidirani prioriteti za razvoj sposobnosti dogovoreni u studenome 2023. odnose se na najpotrebnije i najhitnije sposobnosti cijelog spektra. Vijeće naglašava da ti prioriteti služe kao ključna referentna točka za sve obrambene inicijative EU-a te za politike i instrumente povezane s obranom kojima se podupire zajedničko planiranje i izradu programa na nacionalnoj razini i razini EU-a. Vijeće također pozdravlja rad Centra EDA-e za europske inovacije u području obrane u sinergiji s programom EU-a za inovacije u području obrane koji je uspostavila Europska komisija. Vijeće također pozdravlja dugoročno preispitivanje EDA-e za 2024., koje se temelji na smjernicama Vijeća od 14. studenoga 2023., te poziva na njegovu potpunu provedbu. U tom kontekstu naglašava politički poticaj koji je sadržan u njemu ponovno ističući ulogu EDA-e u području europskih sposobnosti.

U skladu sa Strateškim kompasom Vijeće podsjeća na volju za jačanjem strateške autonomije i sposobnosti EU-a da surađuje s partnerima kako bi se zaštitile njegove vrijednosti i interesi. Snažniji i sposobniji EU u području sigurnosti i obrane pozitivno će doprinijeti globalnoj i transatlantskoj sigurnosti te je komplementaran NATO-u, koji je i dalje okosnica zajedničke obrane svojih članica. U tom pogledu Vijeće podsjeća na vodeća načela utvrđena u Ugovorima i ona o kojima je Europsko vijeće postiglo dogovor.

Industrijska strategija za europsku obranu

8. Vijeće pozdravlja predstavljanje Zajedničke komunikacije Europske komisije i Visokog predstavnika o novoj strategiji za europsku obrambenu industriju i poziva na nastavak rada na njoj u koordinaciji s državama članicama. Popratni Program za europsku obrambenu industriju koji je predložila Komisija važan je korak prema provedbi strategije te bi se pregovori o tom instrumentu koji su u tijeku trebali brzo nastaviti. Oboje bi trebalo ponuditi načine za povećanje obrambene pripravnosti EU-a, a istodobno će dopunjavati postojeće obrambene alate, instrumente, strukture i inicijative EU-a i biti potpuno usklađeno s njima, izbjegavajući nepotrebno udvostručavanje.

9. Povećanje obrambene pripravnosti EU-a i jačanje suverenosti Unije zahtijevat će dodatne napore, u skladu s nadležnostima država članica. Vijeće se slaže da su, kao ključni preduvjeti, potrebni snažna europska obrambena tehnološka i industrijska baza te zajednička, veća i bolja ulaganja. U tu svrhu Vijeće:
- podsjeća na zajedničku obvezu znatnog povećanja rashoda za obranu te boljeg i bržeg zajedničkog ulaganja, uz provedbu zaključaka Europskog vijeća iz ožujka 2024., te poziva na to da se pojačaju naponi za ulaganje tijekom cijelog životnog ciklusa sposobnosti na temelju prioriteta za razvoj sposobnosti koje su dogovorile države članice;
 - prepoznaje potrebu za povećanjem i osiguravanjem pravodobne dostupnosti obrambenih proizvoda razvojem prilagodljivije i otpornije europske obrambene tehnološke i industrijske baze u cijeloj Uniji koja može zajamčiti sigurnost opskrbe, uzimajući u obzir postojeće mjere država članica, te je, nadovezujući se na Deklaraciju iz Versaillesa i Strateški kompas, predano smanjenju strateških ovisnosti;
 - podsjeća da su europskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi potrebna znatna, trajna ulaganja država članica i Unije, ne dovodeći u pitanje sljedeći višegodišnji financijski okvir, kako bi se poduprla obrambena pripravnost EU-a;

- naglašava važnost odgovarajućeg i dosljednog financiranja obrambene pripravnosti EU-a;
- naglašava da je za europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu potrebno poboljšati pristup javnom i privatnom financiranju. To se posebno odnosi na MSP-ove. Naglašava i da okvir održivog financiranja ne sprečava financiranje obrambenog sektora i prepoznaje da obrambena industrija ujedno može donijeti znatne gospodarske koristi i radna mjesta te poticati inovacije. Vijeće prima na znanje važnu funkciju signaliziranja politika Grupe Europske investicijske banke (EIB) i podsjeća da ju je u zaključcima Europskog vijeća iz ožujka 2024. pozvalo da prilagodi svoju politiku kreditiranja obrambene industrije i trenutačnu definiciju robe s dvojnog namjenom, uz istodobnu zaštitu svojega kapaciteta za financiranje;
- podsjeća na poziv Europskog vijeća iz ožujka 2024. da se istraže sve mogućnosti za mobilizaciju financijskih sredstava i podnese izvješće do lipnja.

10. Vijeće se slaže da bi se ambicija EU-a za postizanje obrambene pripravnosti trebala iskoristiti i putem partnerstava. Podupire jačanje suradnje koja dovodi do postupne integracije ukrajinske obrambene tehnološke i industrijske baze u europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu. U tom pogledu Vijeće pozdravlja prvi Forum obrambene industrije EU-a i Ukrajine održan u Bruxellesu 6. svibnja 2024. i sa zanimanjem iščekuje otvaranje Ureda za inovacije u Kijivu. Isto tako, Vijeće potiče EDA-u da istraži moguću reviziju svojeg administrativnog dogovora s ukrajinskim ministarstvom obrane čim to uvjeti dopuste. Osim toga, Vijeće poziva na nastavak suradnje s NATO-om u vezi s pitanjima obrambene industrije na obostranu korist, posebno jačanjem suradnje u provedbi standardâ.

Stalna strukturirana suradnja

11. Stalna strukturirana suradnja (PESCO) središnji je okvir za produbljivanje obrambene suradnje među državama članicama sudionicama na razini EU-a, poboljšanjem operativne spremnosti i interoperabilnosti, potrošnje za obranu i ulaganja u obranu, razvoja sposobnosti i doprinosa njihovih oružanih snaga najzahtjevnijim misijama, kao i pružanjem pomoći u izgradnji zajedničke strateške kulture. Strateško preispitivanje PESCO-a koje je u tijeku i kojim se uzimaju u obzir snažnije obveze i projekti suradnje, trebalo bi dovesti do snažnijeg te strateški usmjerenijeg i djelotvornijeg PESCO-a nakon 2025., odražavajući pogoršanje sigurnosnog okružja i doprinoseći obrambenoj pripravnosti EU-a. Održavanje razine ambicije, osiguravanje političke odgovornosti i jačanje strateške komunikacije, usmjeravanje naših napora na projekte kojima se rješavaju strateški relevantni nedostaci u sposobnostima i konsolidacija usklađenosti s obrambenim inicijativama EU-a te politikama i instrumentima povezanim s obranom omogućit će PESCO-u da bolje odgovori na operativne potrebe i potrebe u pogledu sposobnosti. To će pomoći državama članicama sudionicama da poboljšaju svoju suradnju u području obrane i zajedničko djelovanje u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju.

Povećanje EU-ove sposobnosti djelovanja

Crveno more / regija Zaljeva

12. Vijeće pozdravlja pokretanje operacije EUNAVFOR ASPIDES, obrambene operacije pomorske sigurnosti sa snažnim mandatom za doprinos zaštiti međunarodnog prava, ponovnoj uspostavi slobode plovidbe i zaštiti trgovačkog pomorskog prometa i pomoraca u tjesnacu Baab al-Mandab te Hormuškom tjesnacu, kao i međunarodnim vodama u Crvenom moru, Adenskom zaljevu, Arapskom moru, Omanskom zaljevu i Perzijskom zaljevu, u koordinaciji s drugim akterima pomorske sigurnosti, posebno misijom EUNAVFOR ATALANTA, operacijom AGENOR u sklopu misije EMASoH i operacijom „Prosperity Guardian”. Pozdravlja prve operativne rezultate operacije EUNAVFOR ASPIDES i poziva države članice da osiguraju dostatno i održivo okupljanje snaga. Naglašava važnost kontinuirane i ojačane strateške komunikacije s regionalnim akterima i optimalne koordinacije djelovanja država članica za smirivanje sukoba i održivo jamčenje sigurnosti i slobode plovidbe u prostoru operacije.

13. EU već više od desetljeća ulaže znatna sredstva i raspoređuje civilno i vojno osoblje u regiji Sahela. Nedavne promjene političke i sigurnosne situacije utjecale su na naše djelovanje u okviru ZSOP-a. Unatoč tim izazovima Vijeće naglašava da su sigurnost i stabilnost Sahela i dalje dugoročni prioritet EU-a. Naglašava važnost prilagodbe našeg djelovanja u okviru ZSOP-a, u kontekstu regionalnog pristupa, kako bi bilo fleksibilnije i modularnije te kako bi se pružila prilagođenija potpora koja ovisi o potražnji, a temelji se na lokalnim potrebama i zahtjevima te odgovornosti. Vijeće pozdravlja nedavno uspostavljenu civilno-vojnu sigurnosnu i obrambenu inicijativu EU-a za potporu zapadnoafričkim zemljama u Gvinejskom zaljevu, čiji je cilj otklanjanje učinaka prelijevanja iz Sahela. Vijeće naglašava važnost zajedničkog stvaranja uvjeta za dugoročni mir i stabilnost, među ostalim izgradnjom lokalne političke odgovornosti u regiji.

14. Vijeće pozdravlja važan rad svih civilnih i vojnih misija i operacija ZSOP-a u različitim dijelovima svijeta. Snaga EU-a u sprečavanju i rješavanju vanjskih sukoba i kriza leži u njegovoj sposobnosti da združeno upotrebljava i vojna i civilna sredstva. Vijeće naglašava stratešku važnost regije zapadnog Balkana za europsku stabilnost, ponovno potvrđuje važnost jačanja veza s tom regijom na temelju zajedničkih vrijednosti, načela i usklađivanja sa ZVSP-om te ponovno ističe svoju spremnost na rješavanje unutarnjih i vanjskih sigurnosnih izazova u regiji. Prima na znanje doprinos misije EUFOR Althea sigurnom i zaštićenom okruženju u Bosni i Hercegovini i regiji, kao i stabilizacijske aktivnosti misije EULEX Kosovo. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost daljnjem podupiranju ponovne uspostave stabilnosti i sigurnosti u Iraku putem misije EUAM Iraq, i u Libiji putem misije EUBAM Libya i operacije EUNAVFOR MED IRINI, uključujući njezinu osnovnu zadaću doprinošenja provedbi UN-ova embarga na oružje Libiji, kao i njezine sekundarne zadaće. Također ističe doprinos operacije EUNAVFOR MED IRINI sprečavanju poslovnog modela mreža za krijumčarenje ljudi i za trgovinu ljudima putem prikupljanja informacija. Naglašava da misije EUPOL COPPS i EUBAM Rafah i dalje imaju važnu ulogu u izgradnji institucionalnih kapaciteta Palestinske samouprave, posebno u pogledu civilne policije, pravosuđa i upravljanja granicama, kao dio šire opće političke predanosti dvodržavnom rješenju i održivosti buduće palestinske države kojoj je EU i dalje čvrsto predan.

Vijeće također naglašava potrebu za fleksibilnošću kako bi se, prema potrebi, te dvije misije prilagodile budućim političkim i sigurnosnim potrebama. Vijeće pozdravlja pojačani doprinos ZSOP-a miru i sigurnosti u Mozambiku putem misije EUTM Mozambique, i na Rogu Afrike putem misija EUCAP Somalia, EUTM Somalia i EUNAVFOR ATALANTA, pohvaljujući doprinos ZSOP-a odvrćanju od piratstva i zaštiti Svjetskog programa za hranu i drugih ugroženih sudionika u pomorskom prometu. Vijeće ponovno ističe predanost EU-a učinkovitoj mobilizaciji cijelog niza svojih instrumenata i politika u regiji, osiguravajući potpunu odgovornost partnera.

15. Vijeće prepoznaje sve veću važnost svih civilnih misija ZSOP-a u današnjem geostrateškom okruženju kao jedinstvenog političkog i operativnog instrumenta kojim EU podupire zemlje domaćine u svojem susjedstvu i šire te naglašava potrebu za jačanjem njihovih sposobnosti i ljudskih resursa. Vijeće posebno naglašava brzo pokretanje misije EU-a u Armeniji i Misije partnerstva EU-a u Republici Moldovi 2023., koje se mogu prilagođavati sigurnosnim situacijama i prijetnjama te sve većim potrebama zemalja domaćina i njihova stanovništva. Vijeće naglašava kontinuirani važni rad misije EUMM Georgia, koja je i dalje ključni stabilizirajući čimbenik u Gruziji.

16. Vijeće ponovno ističe ključnu važnost Europskog instrumenta mirovne pomoći kao globalnog instrumenta za potporu našim ciljevima ZVSP-a/ZSOP-a, kojim se omogućuje ciljana vojna i obrambena pomoć kao odgovor na potrebe partnerskih zemalja.
17. Vijeće pozdravlja donošenje politike dužne pažnje Europske unije u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava u pogledu potpore sigurnosnog sektora trećim stranama (EU HRDDP) te poziva da je svi uključeni akteri brzo i potpuno provedu. Vijeće poziva na povećanje napora za ostvarivanje ciljeva u pogledu žena, mira i sigurnosti te pozdravlja obnovljenu predanost promicanju programa za djecu i oružane sukobe (CAAC), uključujući reviziju kontrolnog popisa za integraciju CAAC-a u misije i operacije ZSOP-a.
18. Vijeće pozdravlja trenutačne napore za operacionalizaciju Koncepta EU-a o stabilizaciji iz 2022., oslanjajući se na sve relevantne alate i instrumente ESVD-a, službi Komisije i država članica u skladu s integriranim pristupom vanjskim sukobima i krizama.

19. Vijeće naglašava važnost potpune operacionalizacije kapaciteta EU-a za brzo raspoređivanje (EU RDC) do 2025. Poziva države članice da svojim snagama i kapacitetima stalno doprinose tom cilju. Danas odobrava preostala dva opća operativna scenarija (nametanje mira, sprečavanje sukoba / izgradnja kapaciteta). Vijeće napominje da će, nakon izrade naknadnih dokumenata za planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama, EU biti opremljen s pet ključnih scenarija za provedbu kontinuiranog ranog planiranja kako bi se EU-u omogućilo djelotvorno i brže djelovanje. Na ranom planiranju temeljit će se i zahtjevi za kapacitet EU-a za brzo raspoređivanje te olakšati donošenje političkih odluka u slučaju krize. Naglašava posebnu važnost redovitih taktičkih vježbi povezanih s kapacitetom EU-a za brzo raspoređivanje kako bi se poboljšala njegova operativna spremnost i interoperabilnost. U tom pogledu pozdravlja prvu taktičku vojnu vježbu EU-a u Španjolskoj 2023., sa zanimanjem iščekuje sljedeću taktičku vježbu u Njemačkoj u studenome/prosincu 2024. i naglašava važnost daljnjeg održavanja vježbi u 2025. i poslije. Također podsjeća na obvezu proširenja opsega zajedničkih troškova u vezi s vojnim misijama i operacijama EU-a, vježbama i kapacitetom EU-a za brzo raspoređivanje te sa zanimanjem iščekuje operacionalizaciju te obveze što je moguće ranije.

20. Vijeće poziva države članice i ESVD da nastave raditi na postizanju potpune operativne sposobnosti Službe za vojno planiranje i provođenje (MPCC) do 2025., posebno jačanjem njezinih sigurnih komunikacijskih i informacijskih sustava te osiguravanjem potrebnog osoblja i financijskih sredstava kako bi se Službi za vojno planiranje i provođenje omogućilo planiranje i provođenje složenih operacija u više područja, među ostalim u nepogodnim okružjima. Podsjeća na to da bi, nakon što postane potpuno operativna, Službu za vojno planiranje i provođenje trebalo smatrati preferiranom zapovjednom i nadzornom strukturom za vojne misije, operacije, vježbe i kapacitet EU-a za brzo raspoređivanje. Kad je riječ o civilnom ZSOP-u, Vijeće podsjeća na važnost napretka u organizacijskoj reformi Službe za civilno planiranje i provođenje (CPCC) te se obvezuje na jačanje i razvoj Službe za civilno planiranje i provođenje u sjedište za civilne operacije.

21. Vijeće ponovno ističe važnost vojne mobilnosti za europsku sigurnost i obranu, uključujući mrežu koja dobro funkcionira. Poziva države članice da hitno provedu obvezu vojne mobilnosti utvrđenu u prilogu ovim zaključcima. U ovom kontekstu Vijeće je suglasno ubrzati vojna kretanja velikih razmjera u kratkom roku unutar i izvan Unije s pomoću dosljednih nacionalnih obveza koje su komplementarne s Akcijskim planom EU-a za vojnu mobilnost 2.0¹. Vijeće je i dalje predano daljnjem jačanju uzajamno korisnog partnerstva između EU-a i NATO-a u području vojne mobilnosti, u okviru triju zajedničkih izjava iz 2016., 2018. i 2023., uz potpuno poštovanje dogovorenih vodećih načela i autonomije obiju organizacija u donošenju odluka te uzimajući u obzir pristup od 360 stupnjeva. Vijeće potvrđuje i da su za jačanje vojne mobilnosti potrebni odgovarajući resursi, ulaganja i napor i na nacionalnoj razini i na razini EU-a, uz potpuno poštovanje suvereniteta država članica i ne dovodeći u pitanje buduće pregovore o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru. Vijeće poziva ESVD, zajedno s relevantnim službama Komisije, EDA-om i projektima u okviru PESCO-a, da koordiniraju redoviti pregled ostvarenog napretka s ciljem potpune i sveobuhvatne provedbe obveze vojne mobilnosti do 2026.

¹ 15047/22.

22. Vijeće podsjeća na odlučnost EU-a da pruži uzajamnu pomoć i pokaže solidarnost u slučaju agresije na jednu od država članica. Ponovno ističe da će EU nastaviti ulagati u svoju uzajamnu pomoć na temelju članka 42. stavka 7. Ugovora o Europskoj uniji, kao i u solidarnost u skladu s člankom 222. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, posebno čestim vježbama. Time se ne dovodi u pitanje posebna priroda sigurnosne i obrambene politike određenih država članica. Obveze i suradnja u tom području moraju biti usklađene s obvezama preuzetima u okviru Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora, koja, za države koje su njezine članice, ostaje temelj njihove kolektivne obrane i forum za njezinu provedbu.

Civilni ZSOP

23. Vijeće pozdravlja korake poduzete za povećanje djelotvornosti civilnog ZSOP-a provedbom pakta za civilni ZSOP za razdoblje 2023. – 2027.² te sa zanimanjem očekuje vodeća načela za civilni ZSOP do kraja 2024. Potiče države članice da ubrzaju svoj rad na zajedničkom povećanju broja upućenih stručnjaka u civilnim misijama ZSOP-a, među ostalim povećanjem sudjelovanja žena u civilnom ZSOP-u. Pozdravlja prvu godišnju konferenciju o civilnim sposobnostima i prvu konferenciju o stvaranju kapaciteta ljudskih resursa, koje su održane u travnju 2024., te sa zanimanjem iščekuje postavljanje ambicioznog cilja za razvoj sposobnosti u drugoj polovini 2024. u okviru procesa razvoja civilnih sposobnosti. Vijeće ponovno ističe potrebu za redovitim raspravama o civilnom ZSOP-u na sastanku Vijeća za vanjske poslove.

² 9588/23.

Jačanje otpornosti EU-a i siguran pristup strateškim područjima

Kibernetičke prijetnje i hibridne prijetnje, inozemno upletanje i manipuliranje informacijama (FIMI)

24. Vijeće ponovno ističe važnost jačanja našeg sprečavanja i otkrivanja hibridnih prijetnji, inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama te kibernetičkih prijetnji i zlonamjernih aktivnosti usmjerenih na EU, njegove države članice i partnere, odvracanje od njih te otpornost i odgovor na njih, uz daljnji razvoj namjenskih instrumenata. U tom pogledu Vijeće pozdravlja revidirane provedbene smjernice za paket instrumenata za kiberdiplomaciju³ i daljnju operacionalizaciju EU-ova paketa instrumenata protiv hibridnih prijetnji i EU-ova paketa instrumenata za borbu protiv inozemne manipulacije informacijama i upletanja. Poziva na daljnje pojednostavnjenje i razvoj tih paketa instrumenata te potiče države članice i relevantne aktere EU-a da iskoriste puni potencijal postojećih instrumenata i stručnog znanja, među ostalim, prema potrebi, dopunjavanjem postojećih režimâ mjera ograničavanja i razvojem novih mjera ograničavanja za odgovor na hibridne aktivnosti i inozemno upletanje i manipuliranje informacijama. Kako bi se osigurali informiranost o stanju i strateško predviđanje koji su utemeljeni na obavještajnim podacima, Vijeće ponovno ističe da je do 2025. potrebno dodatno ojačati Službu za jedinstvenu obavještajnu analizu EU-a jačanjem njezinih resursa i kapaciteta.

³ 10289/23.

25. Vijeće naglašava potrebu za daljnjim jačanjem kapaciteta EU-a za rješavanje pitanja zlonamjernog ponašanja, posebno s obzirom na predstojeće europske izbore, te poziva visokog predstavnika i Komisiju da u koordinaciji s državama članicama unaprijede sveobuhvatan pristup otpornosti, odgovoru, sprečavanju sukoba, suradnji i stabilnosti u kibernetičkom prostoru, uključujući, prema potrebi, proaktivne zaštitne mjere. U tom kontekstu Vijeće poziva visokog predstavnika da do kraja 2024. predstavi koncept i plan za uspostavu Koordinacijskog centra EU-a za kiberobranu (EUCDCC) 2025. kako bi se poboljšala koordinacija i suradnja u području kibernetičke obrane i istražilo uključivanje informacijskog okruženja i elektroničkog ratovanja u njegovo područje djelovanja. Vijeće pozdravlja rad povezanih projekata u okviru PESCO-a u tom pogledu.

Nadalje, Vijeće pozdravlja i potiče blisku koordinaciju s partnerima sličnih stavova radi promicanja razmjene informacija i primjera najbolje prakse u pogledu praćenja, evaluacije i suzbijanja prijetnji inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, među ostalim u okviru mehanizma skupine G-7 za brzi odgovor. Vijeće pozdravlja napredak ostvaren u opremanju misija i operacija ZSOP-a namjenskim instrumentima iz paketa instrumenata za borbu protiv inozemne manipulacije informacijama i upletanja jer će se time znatno povećati njihova otpornost i učinkovitost u suzbijanju prijetnji inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama te naglašava važnost snažne strateške komunikacije. Uspostava centra za razmjenu i analizu informacija u području inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama (ISAC) važan je korak prema poboljšanju razmjene informacija i suradnje s civilnim društvom i drugim partnerima sličnih stavova te među njima.

26. Vijeće pozdravlja dogovor o orijentacijskom okviru za praktičnu uspostavu timova za brzi odgovor na hibridne prijetnje. Mobiliziranjem relevantnog stručnog znanja na razini EU-a i u kratkom roku kada je to potrebno, timovi će biti važan instrument u EU-ovu paketu instrumenata protiv hibridnih prijetnji za potporu državama članicama, partnerskim zemljama te misijama i operacijama ZSOP-a u jačanju njihove otpornosti na hibridne prijetnje i suzbijanju tih prijetnji. Vijeće poziva visokog predstavnika i Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama timove učine potpuno operativnima.

27. Vijeće podsjeća da su svemirski sustavi i usluge ključni za funkcioniranje našeg društva, gospodarstva te naše sigurnosti i obrane. Poziva visokog predstavnika i Komisiju da brzo provedu Svemirsku strategiju za sigurnost i obranu u bliskoj suradnji s državama članicama. Vijeće pozdravlja prvu godišnju klasificiranu analizu konteksta svemirskih prijetnji te vježbu odgovora na svemirske prijetnje u ožujku. Naglašava potrebu za daljnjim poboljšanjem odgovora EU-a na svemirske prijetnje i u tu svrhu poziva visokog predstavnika da Vijeću podnese preispitivanje Odluke Vijeća o sigurnosti sustava i usluga u okviru Svemirskog programa (ili svemirskih programa) Unije, kao i prijedlog za njezinu izmjenu kako bi se bolje odgovorilo na nove svemirske prijetnje. Time će se osigurati pravodobna i koordinirana mobilizacija relevantnih alata EU-a u slučaju suočavanja sa svemirskom prijetnjom koja može utjecati na sigurnost i obranu Unije. EU će istodobno pojačati napore u suradnji s partnerima na promicanju utvrđivanja normi odgovornog ponašanja u svemiru u kontekstu UN-a u cijelom nizu svemirskih aktivnosti, čime će znatno doprinijeti promicanju sigurnosti u svemiru, kao i očuvanju stabilnog, sigurnog i održivog korištenja svemirom u miroljubive svrhe.

Podsjećajući na to da je informiranost o svemirskoj domeni suvereno pravo, Vijeće pozdravlja napore relevantnih država članica u razmjeni informacija s EU-om u tom području. Potiče zajednički razvoj dodatnih namjenskih sposobnosti potrebnih za informiranost država članica o svemirskoj domeni i ponovno ističe svoju potporu jačanju sposobnosti EU-a za nadzor i praćenje u svemiru. Vijeće također naglašava ključnu ulogu Satelitskog centra EU-a (EU SatCen) u podupiranju autonomnog donošenja odluka EU-a i njegovih država članica te pozdravlja aktualne napore visokog predstavnika i država članica da ojačaju EU SatCen kako bi se povećao naš kapacitet u pogledu autonomnih geoprostornih obavještajnih podataka, kako je navedeno u Strateškom kompasu. Pozdravlja i aktualnu procjenu mogućih opcija za razvoj potencijalne nove državne službe EU-a za promatranje Zemlje kojom bi se uzele u obzir postojeće i planirane sposobnosti i inicijative te odgovorilo na utvrđene potrebe, oslanjajući se na stručno znanje i komplementarnost između Satelitskog centra EU-a te Agencije EU-a za svemirski program. Vijeće dodatno naglašava važnost sigurnih komunikacijskih i satelitskih navigacijskih sustava za potporu obrambenim i civilnim domenama.

28. EU dodatno učvršćuje svoj položaj snažnijeg aktera pomorske sigurnosti u skladu s revidiranom Strategijom pomorske sigurnosti EU-a (EUMSS) i njezinim akcijskim planom⁴. Koordinirana mornarička prisutnost omogućuje veću europsku mornaričku prisutnost i doseg u Gvinejskom zaljevu i sjeverozapadnom Indijskom oceanu, doprinosi pomorskoj sigurnosti zajedničkom osviještenošću, analizom i informacijama te promiče međunarodno pravo, posebno UNCLOS. Vijeće pozdravlja napredak postignut u provedbi koncepta koordinirane mornaričke prisutnosti, poziva ESVD da brzo iznese prijedloge za njegovo daljnje poboljšanje te se slaže s produljenjem mandata za koordiniranu mornaričku prisutnost u Gvinejskom zaljevu do proljeća 2026. i za koordiniranu mornaričku prisutnost u sjeverozapadnom Indijskom oceanu do proljeća 2025. Vijeće potiče visokog predstavnika i države članice da nastave organizirati vježbe pomorske sigurnosti, uključujući godišnje vježbe mornarica i obalnih straža država članica. Pozdravlja sudjelovanje država članica i agencija EU-a u vježbi pomorske sigurnosti MARSEC, koju Španjolska organizira u svibnju 2024.

Zračni prostor

29. Područje zračnog prostora postaje sve zakrčenije i spornije. U tom pogledu Vijeće pozdravlja strateško promišljanje za osiguravanje slobodnog, sigurnog i zaštićenog europskog pristupa zračnom prostoru, koje se provodi u skladu sa Strateškim kompasom. Sa zanimanjem iščekuje prijedlog posebne strategije EU-a za zračni prostor u pogledu sigurnosti i obrane s ciljem njezina donošenja u 2025.

⁴ 14280/23.

30. Vijeće poziva na brzu provedbu zajedničke komunikacije o međuodnosu klime i sigurnosti⁵. To posebno uključuje razvoj sposobnosti ranog upozoravanja i predviđanja, uspostavu mehanizma potpore u području klime i obrane, raspoređivanje savjetnika za okoliš u sve misije i operacije ZSOP-a do 2025. te potpunu operacionalizaciju namjenske platforme EU-a za osposobljavanje. Vijeće poziva ESVD da zajedno s Komisijom što prije izvijesti o ostvarenom napretku. Vijeće poziva da se na najbolji mogući način iskoriste alati i instrumenti EU-a u području obrambene sposobnosti u svrhu potpore zelenoj tranziciji. Pozdravlja napore koje su države članice uložile u razvoj nacionalnih strategija za pripremu svojih oružanih snaga za klimatske promjene te prepoznaje mrežu EU-a za klimu i obranu kao referentnu platformu za razmjenu primjera najbolje prakse i istraživanje mogućnosti za suradnju. Nadalje, s obzirom na učinak i rizike koji proizlaze iz klimatskih promjena i uništavanja okoliša, Vijeće prepoznaje potrebu za odgovarajućim djelovanjem oružanih snaga za prilagodbu klimatskim promjenama i njihovo ublažavanje. Vijeće potvrđuje da se poboljšanom energetsom učinkovitošću i održivošću smanjuju ugljični otisak, troškovi i logističko opterećenje te se istodobno povećava operativna djelotvornost. Pozdravlja aktualne napore Savjetodavnog foruma za održivu energiju u sektoru obrane i sigurnosti u tom kontekstu.

⁵ 11283/23.

Uspostava partnerstava

31. Partnerstva u području mira, sigurnosti i obrane neizostavan su stup napora EU-a za promicanje mira i sigurnosti u cijelom svijetu. EU je u potpunosti predan promicanju međunarodne suradnje, podupiranju međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima i jačanju djelotvornog multilateralizma na svim razinama, u čijem su središtu Ujedinjeni narodi. EU će nastaviti jačati, produbljivati i širiti prilagođena i uzajamno korisna partnerstva s bilateralnim i multilateralnim partnerima na temelju zajedničkih vrijednosti i interesa, u skladu sa Strateškim kompasom i uspostavljenim postupcima.
32. Vijeće također pozdravlja daljnje jačanje strateškog partnerstva EU-a i UN-a za mirovne operacije i upravljanje krizama i provedbu zajedničkih prioriteta za razdoblje 2022. – 2024.⁶ Predstojeći UN-ov sastanak na vrhu o budućnosti jedinstvena je prilika za ponovno oživljavanje multilateralnog sustava te za to da se UN prilagodi budućim potrebama i da bolje predstavlja današnji svijet i društvo, smanjujući jaz u povjerenju u institucije i među članicama UN-a. Vijeće podupire Novi program za mir glavnog tajnika UN-a i sa zanimanjem iščekuje njegove preporuke za poboljšanje našeg zajedničkog sustava mira i sigurnosti kako bi se bolje spriječili i rješavali sukobi u tradicionalnim i novim područjima te kako bi se njima bolje upravljalo, što se odražava u Paktu za budućnost. Pozdravlja rad na nastavku razvoja strateškog partnerstva UN-a i EU-a za mir i sigurnost kako bi ga se prilagodilo novoj geopolitičkoj stvarnosti, među ostalim s ciljem donošenja novog skupa prioriteta za razdoblje 2025. – 2027.

⁶ 5451/22.

33. Vijeće ponovno ističe da je strateško partnerstvo EU-a s NATO-om koje se temelji na snažnoj transatlantskoj vezi ključno za euroatlantsku sigurnost i stabilnost, što se ponovno pokazalo u kontekstu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Vijeće je i dalje u potpunosti predano daljnjem jačanju, produbljivanju i širenju tog uzajamno korisnog partnerstva putem političkog dijaloga i suradnje u okviru triju zajedničkih izjava iz 2016., 2018. i 2023. te uz potpuno poštovanje dogovorenih vodećih načela transparentnosti, uzajamnosti i uključivosti, kao i autonomije u donošenju odluka i postupaka obiju organizacija. Vijeće pozdravlja znatan napredak ostvaren na svim razinama, među ostalim u pogledu političkog dijaloga, suzbijanja hibridnih prijetnji, kibernetičke sigurnosti i obrane, inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, otpornosti, vojne mobilnosti, vježbi, operacija upravljanja krizama, svemira, klime i obrane, novih i disruptivnih tehnologija, žena, mira i sigurnosti te izgradnje kapaciteta za partnere.

34. Kako bi se partnerstvo EU-a i NATO-a podiglo na višu razinu, Vijeće naglašava da je potrebno ažurirati zajednički skup prijedloga te do kraja 2024. izraditi i donijeti novi, sveobuhvatni provedbeni dokument usmjeren na budućnost koji obuhvaća cijeli spektar suradnje EU-a i NATO-a. S obzirom na povećanu suradnju u području obrane, sve veću usklađenost rezultata između procesa planiranja obrane i odgovarajućeg procesa razvoja sposobnosti, zajedničku nabavu i europska ulaganja u obrambenu industriju, Vijeće poziva na povećanu razinu suradnje, koordinacije i neometane razmjene informacija na uključiv i nediskriminirajući način putem sigurnih komunikacijskih sustava, što uključuje i klasificirane podatke na razini osoblja. U tom pogledu naglašava potrebu da se omogući razmjena klasificiranih podataka na razini osoblja između EDA-e i NATO-a, uključujući Agenciju NATO-a za potporu i nabavu (NSPA) i Akcelerator za inovacije u području obrane za sjeverni Atlantik (DIANA). Vijeće poziva EDA-u da redovito obavješćuje države članice o napretku prije sklapanja takvog aranžmana. Vijeće sa zanimanjem iščekuje predstojeće deveto izvješće o napretku u vezi sa zajedničkim skupom prijedloga koje trebaju zajednički podnijeti visoki predstavnik i glavni tajnik NATO-a.

35. Vijeće pozdravlja angažman EU-a u sprečavanju sukoba i mirovnom posredovanju, što je ključan aspekt globalne uloge EU-a u promicanju mira i sigurnosti. U tom pogledu poziva na ambiciozno jačanje paketa instrumenata EU-a, među ostalim suradnjom s Ujedinjenim narodima i drugim multilateralnim partnerima radi zajedničkog rada u područjima od zajedničkog interesa jer djelotvoran multilateralizam mora ostati temelj suradnje u području mira i sigurnosti. Vijeće osobito sa zanimanjem iščekuje izradu zajedničkog posebnog plana EU-a i OEES-a za sprečavanje sukoba i upravljanje krizama, u skladu sa Strateškim kompasom.

Vijeće potvrđuje da je ključno da EU razvije još bliže i ambicioznije partnerstvo za mir, sigurnost, upravljanje i razvoj s Afrikom koje se temelji na uzajamno korisnim programima, stečenom iskustvu, zajedničkom dubljem promišljanju s afričkim partnerima o lokalnim i regionalnim potrebama i izazovima te na prilagođenim, postupnim i modularnim rješenjima.

Vijeće naglašava da je sigurnost Bliskog istoka i sjeverne Afrike i Europe duboko isprepletena te poziva na pojačanu suradnju u području sigurnosti i obrane s regionalnim partnerima, uključujući Vijeće za suradnju u Zaljevu.

36. Vijeće ponovno ističe važnost daljnjeg razvoja bilateralne suradnje i posebnih dijaloga o sigurnosti i obrani, uključujući tematske dijaloge. Posebno podsjeća na potrebu za jačanjem suradnje s transatlantskim partnerima u području sigurnosti i obrane. Vijeće podsjeća na važnost strateški učinkovitijeg pristupa miru, sigurnosti i obrani s trećim zemljama jačanjem EU-ova skupa alata za partnerstvo, uz istodobno zadržavanje potpune uključenosti država članica. Vijeće u tom pogledu naglašava novi instrument za partnerstvo u području sigurnosti i obrane i sa zanimanjem iščekuje njegovu provedbu na ciljan i uzajamno koristan način. U tom pogledu pozdravlja potpisivanje partnerstava u području sigurnosti i obrane s Republikom Moldovom i sa zanimanjem iščekuje potpisivanje dodatnih partnerstava u području sigurnosti i obrane, počevši s Norveškom. Prvo izdanje Schumanova foruma za sigurnost i obranu održano u ožujku 2023. poslužilo je kao jedinstvena platforma za razmjenu na političkoj razini s bilateralnim i multilateralnim partnerima o ključnim izazovima u području mira, sigurnosti i obrane. Vijeće sa zanimanjem iščekuje drugo izdanje koje će se održati 28. i 29. svibnja 2024.
-

Obveza vojne mobilnosti 2024.

Vijeće prepoznaje sljedeće:

- brzo, učinkovito i neometano kretanje vojnih snaga ključno je za europsku sigurnost i obranu jer omogućuje vjerodostojan i brz odgovor na prijetnje i izazove u cijeloj Europi i izvan nje. To se primjenjuje i u kontekstu zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP), a posebno u pogledu provedbe kapaciteta EU-a za brzo raspoređivanje (EU RDC) kako je utvrđeno u Strateškom kompasu EU-a. Jednako je važno za nacionalne i multinacionalne aktivnosti, posebno u okviru NATO-a;
- obveza vojne mobilnosti iz 2018. bila je važan doprinos naporima EU-a u području vojne mobilnosti. Sada je potrebno ponovno se obvezati na temelju širih i ambicioznijih preuzetih obveza za uklanjanje preostalih nedostataka i sve veće potrebe za otpornošću i pripravnnošću u sve zahtjevnijem geostrateškom okruženju u susjedstvu EU-a, posebno nakon ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine, ali i šire, uzimajući u obzir pristup od 360 stupnjeva;

- ključno je ubrzati kretanje zrakom, kopnom i morem te povećati opću otpornost, uključujući kibernetičku otpornost. Za kretanje vojnih snaga velikih razmjera u kratkom roku, uključujući vojno osoblje, njihov materijal i opremu unutar i izvan EU-a, potrebni su usklađeni naponi na razini EU-a i na nacionalnoj razini već u mirnodopskom razdoblju. U tom je pogledu od ključne važnosti primjena pristupa na razini svih dijelova vlade i na razini cijelog društva te doprinos većoj sinergiji između civilnih i vojnih potreba na način koji se međusobno osnažuje, posebno iz perspektive dvojne namjene, kako je utvrđeno i u Akcijskom planu za vojnu mobilnost 2.0;
- jačanje vojne mobilnosti u EU-u zahtijeva odgovarajuća sredstva i ulaganja na nacionalnoj razini i na razini EU-a kako bi se omogućilo brzo kretanje snaga i opreme, ne dovodeći u pitanje trenutni višegodišnji financijski okvir i pregovore o budućem okviru;
- nacionalne obveze država članica imaju ključnu ulogu u uspješnom ostvarenju zajedničkog cilja dobro povezane mreže vojne mobilnosti koja se temelji na multimodalnim prometnim koridorima i čvorovima, uključujući logistička čvorišta, sa skraćenim rokovima, smanjenim administrativnim preprekama i otpornim, kibernetički sigurnim, bolje pripremljenim i održivim sposobnostima;

- Akcijskim planom za vojnu mobilnost 2.0 podupiru se države članice u provedbi obveza utvrđenih u nastavku u suradnji s ESVD-om, službama Komisije, Europskom obrambenom agencijom i drugim relevantnim subjektima i agencijama EU-a. Nadalje, projekti u okviru PESCO-a pod nazivom „Vojna mobilnost” i „Mreže logističkih čvorišta u Europi i potpora operacijama” olakšavaju provedbu nekih novih obveza;
- u trećoj zajedničkoj izjavi o suradnji EU-a i NATO-a prepoznaju se konkretna postignuća u području vojne mobilnosti, ali se poziva i na daljnje jačanje suradnje u tom području. Dosljedan pristup koji se uzajamno osnažuje s naporima NATO-a u području vojne mobilnosti, uz potpuno poštovanje vodećih načela kojima se uređuje partnerstvo EU-a i NATO-a, a to su uključivost, transparentnost, reciprocitet i autonomija u donošenju odluka, ključan je i od zajedničkog interesa za obje organizacije i sve države članice. Iznimno je važno pojačati suradnju na konkretan i operativan način kako bi se osiguralo da vojna mobilnost i dalje bude „vodeći” element suradnje EU-a i NATO-a;
- Sudjelovanje trećih zemalja u relevantnim projektima u okviru PESCO-a i dalje pruža dodanu vrijednost, među ostalim iz transatlantske perspektive i perspektive EU-a i NATO-a, u skladu s dogovorenim uvjetima i načelima⁷.

⁷ Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1639.

Vijeće stoga pozdravlja predanost država članica provedbi sljedećih djelovanja što je prije moguće, a najkasnije do 2026., u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i postupcima, ustavnim zahtjevima pojedinačnih država članica u pogledu njihova nacionalnog državnog područja te vojnih kretanja i prijevoza te posebnim karakterom njihovih sigurnosnih i obrambenih politika:

1. dati prednost ulaganjima u prometnu infrastrukturu dvojne namjene primjenom „Vojnih zahtjeva za vojnu mobilnost unutar i izvan EU-a” s ciljem hitnog dovršetka prioriternih koridora EU-a za vojna kretanja velikih razmjera i vojnih kretanja u kratkom roku koje su zajednički utvrdili Komisija i ESVD, uključujući Vojni stožer EU-a, u suradnji s NATO-om, uzimajući u obzir pristup od 360 stupnjeva. Poseban prioritet dat će se ulaganjima u prometnu infrastrukturu dvojne namjene koja se bave posebnim uskim grlima za vojna kretanja ili koja na drugi način imaju visoku vojnu dodanu vrijednost;
2. omogućiti, ojačati i postaviti potrebnu multimodalnu prometnu infrastrukturu i objekte u umreženom pristupu duž tih koridora, uključujući potpuno iskorištavanje relevantnih projekata u okviru PESCO-a. To bi se, na primjer, moglo primjenjivati na logistička čvorišta i područja za postrojavanje, centre za potporu konvojima, infrastrukturu za utovar i istovar, potpornu infrastrukturu za opskrbu gorivom itd.;

3. izdavati dozvole za prekogranično kretanje u roku od najviše tri radna dana, priznajući pritom da su za ostvarenje tog cilja potrebni znatni naponi na nacionalnoj razini, posebno u pogledu tereta izvanredne veličine i opasnih tvari. Države članice stoga će hitno dati prednost mjerama kojima se osigurava da se ta razina ambicije može postići u kriznim vremenima, među ostalim u kontekstu kapaciteta EU-a za brzo raspoređivanje, kao i u cilju olakšavanja tematskih taktičkih vježbi i simulacijskih vježbi. Mjere za ostvarenje tog cilja trebale bi uključivati, među ostalim, „stalna” diplomatska odobrenja za aktivnosti u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a te NATO-a i drugih nacionalnih i multinacionalnih okvira, posebice putem aranžmana koji se temelje na namjenskim koridorima i postupcima vojne mobilnosti, te, ako je to moguće, razvojem i primjenom digitaliziranih i usklađenih postupaka. Osim toga, države članice potiču se na uspostavu multilateralnih/bilateralnih koordinacijskih mehanizama s ciljem daljnjeg usklađivanja i poboljšanja postupaka duž glavnih koridora;
4. pojačati napore za konsolidaciju mehanizama koordinacije i suradnje. U tu će svrhu uspostava međuministarske i međuagencijske koordinacijske skupine na nacionalnoj razini, u skladu s pristupom na razini svih dijelova vlade, radi djelotvornog poboljšanja protoka informacija i jačanja svakodnevne koordinacije među relevantnim ministarstvima, agencijama i (lokalnim ili regionalnim) tijelima pružiti konstruktivnu osnovu za države članice. Nadalje, mreža nacionalnih kontaktnih točaka uspostavljena u sklopu projekta u okviru PESCO-a pod nazivom „Vojna mobilnost” osigurat će brzu obradu zahtjeva za prekogranična kretanja i nastaviti razmjenu primjera najbolje prakse i stečenih iskustava pri procjeni dodatnih zadaća tijekom 2024.;

5. osigurati prioritetni pristup oružanih snaga relevantnim vrstama prijevoza, prijevoznim mrežama i sredstvima, uključujući potreban zračni prostor, među ostalim putem regulatornog okvira EU-a, kao potporu nacionalnim naporima, posebno u kriznim vremenima i sukobima te, ako je to moguće, već u mirnodopskom razdoblju, uz potpuno poštovanje suvereniteta država članica EU-a nad njihovim nacionalnim državnim područjem i nacionalnih postupaka donošenja odluka u pogledu vojnih kretanja. U tu bi svrhu države članice trebale osigurati dostupnost potrebnih kapaciteta, među ostalim uspostavom strateških partnerstava, uključujući zajedničke ili nacionalne inicijative, posebno okvirne ugovore s pružateljima usluga civilnog prijevoza;
6. poticati države članice na razmjenu informacija i primjera najbolje prakse o suradnji unutar strateških koridora. To se, na primjer, može postići putem relevantnih projekata u okviru PESCO-a i Europske obrambene agencije (EDA);
7. ojačati opću otpornost u svim područjima povezanim s prometnim sektorom, uključujući kibernetičku sigurnost. Konkretno mjere trebale bi uključivati bavljenje aspektima vojne mobilnosti u procjenama kibernetičkosigurnosnih rizika na nacionalnoj razini i razini EU-a kako bi se povećala kibernetička otpornost prometnih sustava i usluga dvojne namjene na nacionalnoj razini;

8. podupirati i provoditi vježbe za testiranje prekograničnih vojnih kretanja u svim područjima, posebice dopuštenjima, povezanim aranžmanima, postupcima i odredbama, među ostalim putem redovitih simulacijskih vježbi EU-a u području vojne mobilnosti, vojnih taktičkih vježbi EU-a koje su povezane i s kapacitetom EU-a za brzo raspoređivanje ili sudjelovanjem u drugim multinacionalnim vježbama, prema potrebi;
9. razviti potrebne obrambene sposobnosti za vojni prijevoz, uključujući sposobnosti strateškog mosta, na temelju nalazâ CARD-a i prioriteta za razvoj sposobnosti EU-a za 2023., posebno njegova prioriteta „vojna mobilnost”, u skladu s načelom jedinstvenog skupa snaga;
10. kako bi se ublažili nedostaci postojećih kapaciteta koji su relevantni za brzo raspoređivanje, održavanje i preraspoređivanje vojne opreme i osoblja unutar i izvan EU-a, države članice prema potrebi će ispitati zajednička strukturirana rješenja za sposobnosti strateškog mosta za sve vrste prijevoza;

11. podupirati aktualne inicijative za digitalizaciju carinskih formalnosti povezanih s vojskom kako bi se smanjilo administrativno opterećenje u pogledu kretanja postrojbi i materijala s carinskog područja Unije i prema njemu. U tu svrhu države članice EU-a predane su jačanju međusobne suradnje i suradnje s relevantnim dionicima, posebno EDA-om i službama Komisije, u koordinaciji s NATO-om, uz primjenu pristupa na razini svih dijelova vlade i razini cijelog društva;
12. promicati sustavno informiranje građana i civilnog društva, među ostalim putem posebnih informativnih kampanja, primjerice povezanih s (taktičkim) vježbama, te angažmane radi podizanja svijesti i razumijevanja važnosti vojne mobilnosti;
13. radeći na usklađivanju napora, države članice osigurat će bolju usklađenost na nacionalnoj razini odgovarajućih politika, doktrina i smjernica, pri čemu će u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje proizlaze iz članstva u EU-u i NATO-u.

Vijeće nadalje pozdravlja predanost država članica da do kraja 2024. u skladu s time prema potrebi izmijene nacionalne planove za vojnu mobilnost te će ponovno svake godine procijeniti napredak.